

Ο Δρ. Στέφανος Γιαλαμάς

συζητάει με τον εκδότη του area!

**Δρ. Στέφανος Γιαλαμάς,
Διευθυντής του ACS Athens**

Τι είναι αυτό που σας τράβηξε πίσω στην Ελλάδα μετά από τόσα χρόνια ακαδημαϊκής καριέρας στο εξωτερικό;

Με μια πρώτη ματιά, ίσως σε μερικούς να φαίνεται παράδοξο, αυτό το βήμα επιστροφής σε μια χώρα όπου η παιδεία της προσπαθεί χρόνια να σταθεροποιηθεί, να αποκτήσει χαρακτήρα και να διακρίνει τις προοπτικές της. Έχοντας την εμπειρία του ελληνικού σχολείου και της ανώτατης εκπαίδευσης στην Ελλάδα, μπόρεσα πηγαίνοντας στις Η.Π.Α. να εκμεταλλευτώ τα θετικά της ελληνικής παιδείας, που είναι η απόλυτη συγκέντρωση στο στόχο του μαθητή και η σκληρή δουλειά, ώστε να μπορέσω σε λίγα χρόνια να αποφοιτήσω με δύο masters και ένα Ph.D. Ξέρετε όμως, τα πτυχία δε λένε πολλά πράγματα, αν δεν συνδυαστούν με εφαρμογή στο χώρο της εκπαίδευσης. Ύστερα από πολυετή θητεία ως καθηγητής σε πανεπιστήμια των Η.Π.Α., βρήκα πολύ μεγαλύτερη πρόκληση στην εκπαιδευτική διοίκηση, όπου θα μπορούσα να εφαρμόσω στην πράξη τη θεωρία της αποτελεσματικής παιδείας σε μια νέα εποχή.

Όταν λοιπόν μου παρουσιάστηκε η ευκαιρία να επιστρέψω στην Ελλάδα, μετά από 26 χρόνια, δεν το είδα σαν τίποτα άλλο παρά ως μια τέλεια πρόκληση. Οι επιτυχίες του αμερικανικού εκπαιδευτικού συστήματος, η δοκιμασμένη φιλοσοφία και παιδαγωγική της, καθώς και η επιτυχημένη εφαρμογή των τεχνολογιών στο μάθημα, θα ήταν τα τέλεια εργαλεία για τη διαμόρφωση νέων δεδομένων στην Ελλάδα, έστω κι αν αυτό γίνεται προς το παρόν σε μη ελληνικά σχολεία. Διαβλέπω όμως, ότι υπάρχει μια τάση εισαγωγής αυτών των στοιχείων στη νοοτροπία των Ελλήνων. Αυτό είναι αισιόδοξο και κάνει τη δουλειά μου πολύ πιο ενδιαφέρουσα, ως Διευθυντή του ACS Athens, που χρόνο με το χρόνο προσελκύει όλο και περισσότερους Έλληνες μαθητές.

Η θητεία σας στα αμερικανικά εκπαιδευτικά ιδρύματα σας έχει δώσει αναμφίβολα πολλά ερεθίσματα και κριτήρια με τα οποία ενεργείτε.

Ποιο θα χαρακτηρίζατε ως το σπουδαιότερο;

Είναι πολύ δύσκολο να ξεχωρίσω έναν και μόνο συγκεκριμένο παράγοντα από τον οποίο εξαρτάται η επιτυχία ενός εκπαιδευτικού συστήματος. Υπάρχουν πάρα πολλά κριτήρια που προσδίδουν αποτελεσματικότητα στην παιδεία που προσφέρουμε στα παιδιά μας. Ένα χαρακτηριστικό είναι η εφαρμογή μιας ολιστικής προσέγγισης στη διδασκτέα ύλη, όπου οι μαθητές έρχονται σε επαφή μ' ένα θέμα από πολλές διαφορετικές πλευρές του. Η έννοια της απομνημόνευσης είναι ξένη για το αμερικανικό σχολείο. Η απορρόφηση της γνώσης γίνεται μέσα από προσεκτικά οργανωμένο διδακτικό πρόγραμμα το οποίο είναι αποτέλεσμα παιδαγωγικών και επιστημονικών ερευνών πολλών χρόνων. Η μόρφωση όμως δεν μπορεί να εξαρτάται μόνο από τη δουλειά που γίνεται μέσα στην τάξη, θα πρέπει να διαμορφώνεται σε συνάρτηση με προγράμματα κοινωνικής επιμόρφωσης και έκθεσης των μαθητών σε θέματα αστικής ευθύνης, που τους προικίζουν με κοινωνική ευαισθησία και υπευθυνότητα. Αυτά τα προγράμματα, σε συνδυασμό με το ακαδημαϊκό πρόγραμμα ενός σχολείου μπορούν να δημιουργήσουν

“ Τα τελευταία χρόνια, η Ελλάδα βρίσκεται σε έντονη ενδοσκόπηση και μόνιμο προβληματισμό όσον αφορά την πορεία του εκπαιδευτικού συστήματος στο οποίο τα παιδιά της είναι υποχρεωμένα να εντάσσονται. Οι δημόσιες συζητήσεις και οι ανταλλαγές απόψεων βρίσκονται πάντα στο επίκεντρο της επικαιρότητας, ιδιαίτερα τους τελευταίους μήνες, όπου συζητείται η εκ βάθρων αναδόμηση της παιδείας στη χώρα.

Η πορεία του American Community Schools of Athens από το 1945, εξ ορισμού, βρίσκεται εκτός αυτής της διαδικασίας, ακολουθώντας το αμερικανικό εκπαιδευτικό σύστημα, προσαρμοσμένο στις ευρωπαϊκές ιδιαιτερότητες και προσφέροντας πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση σε παιδιά που ενδιαφέρονται για διεθνή εκπαίδευση.

Από το Ιούλιο του 2005, μια νέα ηγετική ομάδα, με επικεφαλής τον Δρ. Στέφανο Γιαλαμά, έχει αναλάβει την διεύθυνση του σχολείου που διαφαίνεται να αποκτά όλο και μεγαλύτερη αίγλη και κύρος στο ελληνικό περιβάλλον. Ο Δρ. Γιαλαμάς, Μαθηματικός, είναι απόφοιτος του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, με μεταπτυχιακές σπουδές στις Η.Π.Α. και πολυετή θητεία σε διδακτικά και διοικητικά πόστα σε ανώτερα και ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα της Αμερικής. Η συζήτησή μας μαζί του ανέδειξε κάποια θέματα που ενδιαφέρουν όλους μας.

πράγματι μαθητές και αργότερα πολίτες με ήθος και ουσιαστική δέσμευση απέναντι στο κοινωνικό σύνολο.

Δρ. Γιαλαμά, ποιος είναι ο ρόλος ο δικός σας σ' αυτή τη διαδικασία;

Σε μια χώρα όπου ο έλεγχος της παιδείας, της ποιότητας και της αποτελεσματικότητάς της γίνεται ουσιαστικά από την πολιτεία και τους διάφορους οργανωμένους φορείς, είναι δύσκολο να κατανοήσει κάποιος την ουσία του ρόλου του ηγέτη ενός εκπαιδευτικού ιδρύματος. Η αξιολόγηση ενός συστήματος, θα πρέπει να γίνεται συνάρτηση τεσσάρων παραγόντων. Ο πρώτος είναι το ηγετικό όραμα. Έρευνες έχουν αποδείξει ότι, είτε πρόκειται για έναν οργανισμό, είτε για μια εταιρία, ένα σχολείο, ακόμα και για τη μικρότερη κοινωνική οργανωμένη μονάδα που είναι η οικογένεια, θα πρέπει να υπάρχει ένα ξεκάθαρο και κατανοητό όραμα από τον ηγέτη του συνόλου αυτού. Ειδικά στην Παιδεία, το όραμα αυτό θα πρέπει να αρθρώνεται από το Διευθυντή των σχολείων, ο οποίος θα πρέπει να έχει και την τελική ευθύνη για την πορεία του οργανισμού. Γι' αυτό ο ηγέτης θα πρέπει να είναι κάποιος που έχει μακροπρόθεσμο όραμα, σε συνδυασμό με βραχυπρόθεσμο αποτελέσματα. Ο ηγέτης όμως δεν μπορεί να είναι αποτελεσματικός στο έργο του αν δεν υπάρχει ξεκάθαρος ακαδημαϊκός προγραμματισμός και σχεδιασμός προγραμμάτων σε συνεργασία με το διδακτικό προσωπικό του σχολείου, το οποίο έρχεται σε άμεση επαφή με τους μαθητές. Η συνεργασία του προσωπικού είναι επιβεβλημένη για την υλοποίηση του οποιουδήποτε προγράμματος. Φυσικά δεν θα πρέπει να παραβλέψουμε επ' ουδενί τον ουσιαστικότερο ρόλο των γονέων, που αποτελούν τον καταλύτη για τη θετική επίδραση των αλλαγών που προσπαθεί το σχολείο να επιτύχει στους μαθητές, προσφέροντάς τους πρωτοποριακά προγράμματα. Η συνεργασία λοιπόν των παραγόντων αυτών, είναι κριτικής σημασίας για την επιτυχία ενός εκπαιδευτικού οργανισμού, γι' αυτό και θεωρώ το ACS Athens πρότυπο για τα ελληνικά δεδομένα.

Τελικά, ποιος είναι ο απώτερος στόχος για ένα σχολείο;

Ο ουσιαστικός στόχος μας ως σχολείο πρέπει να είναι ο Μαθητής. Δεν μπορούμε να θεωρούμαστε επιτυχημένοι ως σχολικός οργανισμός, παρά μόνο αν το απόλυτο επίκεντρο και η πηγή της δραστηριότητάς μας είναι ο Μαθητής. Να μπορούμε να διακρίνουμε με επιτυχία και ευαισθησία τις ιδιαίτερες ικανότητες του, και όχι τις αδυναμίες του. Να επικεντρωνόμαστε στα θετικά χαρακτηριστικά του και να αναδεικνύουμε τα ψυχικά χαρίσματα του παιδιού, δίνοντάς του συνεχώς τα ερεθίσματα αυτά, τα οποία θα το βοηθήσουν να ανακαλύψει το ίδιο τις δυνάμεις του και να εκμεταλλευτεί στο έπακρο τα μέσα που του προσφέρουμε. Μόνο τότε ένα σχολείο έχει εκπληρώσει το ρόλο του, όταν καταφέρνει να βοηθήσει έναν μαθητή να ορθώσει το ανάστημά του στον κόσμο με ήθος, κοινωνική ευαισθησία, και με ανοιχτούς ορίζοντες ως πραγματικός πολίτης του κόσμου.

area!

* Ο Δρ. Στέφανος Γιαλαμάς, θα παρουσιάζει σε τακτικά διαστήματα στο περιοδικό μας άρθρα σχετικά με την παιδεία.